

Artur Hamryszczak, Marcin Nabożny

"Wczoraj i dziś parafii pw. świętego Andrzeja Boboli w Nawsiu", Marcin Nabożny, Krosno 2015 : [recenzja]

Rocznik Kolbuszowski 15, 411-413

2015

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

[Recenzja]: Ks. Marcin Nabożny, *Wczoraj i dziś parafii pw. świętego Andrzeja Boboli w Nawsiu*, Wydawnictwo Ruthenus, Krosno 2015, ss. 80(il. kolor.), ISBN 978-83-7530-309-4

Małe ojczyzny, w których się rodzimy i często postajemy w wieku dorosłym, ostatnimi czasy przeżywają swój renesans. Po okresie zapomnienia, a nawet pewnego rodzaju wstydu, który odczuwali dawni mieszkańcy małych miejscowości, dzisiaj odkrywają na nowo, że miejsce, skąd pochodzą, jest powodem do dumy.

W ten nurt wpisuje się najnowsza publikacja ks. dr. Macina Nabożnego¹, pracownika naukowego KUL i kapłana diecezji rzeszowskiej. W swojej książce – albumie przedstawił dzieje młodej i niewielkiej liczebnie parafii Nawsie w diecezji rzeszowskiej (do 1992 roku w diecezji tarnowskiej). Wieś leży na terenie gminy Wielopole Skrzyńskie, w powiecie ropczycko-sędziszowskim, w województwie podkarpackim.

Publikacja ma charakter albumu, składa się z dwóch części. Pierwsza (*Zarys historii parafii*) wprowadza czytelnika w przeszłość parafii w Nawsiu. Natomiast obszerniejsza część ikonograficzna podzielona została na dział *Parafia w obiektywie* i *Z życia parafii*, będący fotograficzną kroniką z jej dziejów.

Parafia w Nawsiu wyodrębniła się z parafii w Wielopolu Skrzyńskim. Początek tego procesu datuje się na 1972 rok. Wtedy bowiem mieszkańcy wsi, pod kierownictwem wikariusza z Wielopola Skrzyńskiego ks. Franciszka Motyki, rozpoczęli roboty budowlane przy wznoszeniu sali katechetycznej, która miała pełnić też funkcję kaplicy. Wspomniany obiekt

---

¹ Zob. wcześniejsze publikacje ks. M. Nabożnego, *Lubla. Informator historyczno-turystyczny*, Krosno 2009.

był wcześniej wznoszony jako prywatny budynek mieszkalny, przekazany w stanie surowym przez właściciela Kościołowi. Prace remontowo-budowlane przy nowym obiekcie trwały pięć lat, ponieważ władze państwowe wszelkimi sposobami przeszkadzały w ich realizacji, m.in. wstrzymując administracyjnie prace. W 1977 roku w ukończonym budynku rozpoczęto nauczanie dzieci i młodzieży religii. Jednak przystosowanie obiektu do funkcji liturgicznych trwało jeszcze do 1980 roku, kiedy to odprawiono pierwszą mszę św. dla mieszkańców Nawsia. W 1982 roku ustanowiono rektora kaplicy, którym został wikary z Wielopola – ks. Stanisław Kos.

Na mocy dekretu bpa tarnowskiego Jerzego Ablewicza z dnia 6 maja 1983 r. została erygowana parafia we wsi Nawsie, włączona do dekanatu ropczyckiego. Jej patronem został św. Andrzej Bobola, kapłan i męczennik. Nowa parafia objęła swoim zasięgiem wioskę Nawsie oraz przysiółek Budzisz. W momencie powstania parafia liczyła ok. 1.500 wiernych, aktualnie ich liczba zmniejszyła się do 1.000 osób, zamieszkujących ok. 250 numerów.

Po utworzeniu rektoratu w 1982 roku rozpoczęto wstępne prace przy budowie kościoła i cmentarza (wyznaczenie placów, sporządzenie planów architektonicznych itp.). Roboty budowlane rozpoczęły się w 1984 roku. Mimo niesprzyjających okoliczności gospodarczych i politycznych, prace szybko postępowały dzięki niezwykle ofiarnemu zaangażowaniu mieszkańców wioski. W 1984 roku utworzono cmentarz parafialny, na którym w latach 1987-1988 wybudowano kaplicę cmentarną. Świątynia parafialna w Nawsiu została konsekrowana 14 czerwca 1992 r. przez bpa Kazimierza Górnoego, ordynariusza nowo utworzonej diecezji rzeszowskiej.

Pierwszym proboszczem parafii w Nawsiu był rektor kościoła filialnego i budowniczy świątyni ks. Stanisław Kos (1983-1993). Jego następcy to: ks. Marek Kielbasa (1994-2002), ks. Ryszard Miśniak (2002-2009) oraz aktualny proboszcz ks. Marek Marchut (2009-).

Parafia w Nawsiu, mimo swojej krótkiej metryki, jest bardzo prężnie działającą wspólnotą. Jednym z mierników zaangażowania religijnego mieszkańców jest ich liczne uczestnictwo w codziennej mszy św., nabożeństwach okresowych oraz w rekolekcjach czy Misjach Świętych. Należy podkreślić, że w parafii działa dziesięć wspólnot duszpasterskich (organizacji religijnych). Niektóre z nich są bardzo liczne, obejmując kilka stanów (np. Róże Różańcowe). Niezwykle istotnym wskaźnikiem żywej wiary parafian są również liczne powołania do kapłaństwa i życia zakonnego, które rodzą się w dobrze uformowanych religijnie rodzinach. Należy wspomnieć, że z tej małej licznie parafii wywodzi się pięciu kapłanów (w tym jeden zakonny), jeden brat zakonny i piętnaście siostr zakonnych różnych zgromadzeń.

Prezentowana publikacja posiada dużą wartość poznawczą. Nie-

stety, nie udało się w niej uniknąć kilku niedoskonałości. W części ikonograficznej, nie każde zdjęcie ma datę wykonania. Powoduje to duży zamęt, tym bardziej, że czas wykonania niektórych fotografii czytelnik może ustalić dedukcyjnie na podstawie chronologicznego ułożenia zdjęć w albumie lub też osób czy charakterystycznych przedmiotów utrwalonych na fotografii.

W publikacji nie zachowano również konsekwencji w nazewnictwie. Błogosławiona Karolina Kózkówna, dziewica i męczennica, która została wyniesiona na chwałę ołtarzy przez papieża Jana Pawła II w 1987 roku, podczas mszy św. w Tarnowie, w publikacji nazywana jest Kózka (s. 12) lub też Kózkówna (s. 27). Wydaje się, że ta druga forma nazwiska (rzeklibyśmy panińska, stosowana do drugiej wojny światowej) jest właściwsza, tym bardziej, że w takiej formie nazwiska była beatyfikowana i powszechnie stosuje się je w Kościele katolickim.

Wspomniane tu niedociągnięcia wydawnicze, w niczym nie obniżają wartości pracy. Warto jednak uwzględnić te wskazówki przy następnym wydaniu publikacji, która jest atrakcyjna nie tylko dla wiernych parafii w Nawsiu, ale i dla szerszego ogółu czytelników, szczególnie z diecezji rzeszowskiej.